

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 4Cdo/52/2019                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 7116208234                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 26.02.2020                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Milan Ľalík              |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2020:7116208234.2 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu G.. D. P., bývajúceho v Č. H., Q., P. X. X, zastúpeného JUDr. Milošom Gerom, advokátom v Bytči - Veľkej Bytči, Štefánikova 217/1, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o zaplatenie 150 843,57 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 24 C 96/2016, o dovolaní žalobcu a žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 10. júla 2018 sp. zn. 5 Co 217/2018, takto

### rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 10. júla 2018 č. k. 5 Co 217/2018-187 a rozsudok Okresného súdu Košice I z 16. novembra 2017 č. k. 24 C 96/2016-132 a v r a c i a vec Okresnému súdu Košice I na ďalšie konanie.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 16. novembra 2017 č. k. 24 C 96/2016-132 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 25 730,01 eura, konanie v časti o zaplatenie 16 281,47 eura s príslušenstvom zastavil, v časti o zaplatenie 36 421,48 eura žalobu zamietol. Vo zvyšnej časti vylúčil nárok na samostatné konanie, v ktorom rozhodne aj o náhrade trov celého konania.

1.1. Z vykonaného dokazovania a to exekučného spisu Okresného súdu Galanta sp. zn. Er 1017/97 v spojení s exekučným spisom súdneho exekútora JUDr. Jána Borovského, sp. zn. 2Ex 0313/97 mal súd za preukázané, že pôvodný oprávnený - Drevona, š. p., podaním zo dňa 13. októbra 1998 vzal návrh na vykonanie exekúcie proti Š. X. späť. Citoval ustanovenie § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku, § 254 Občianskeho súdneho poriadku a uviedol, že súdny exekútor, ako aj exekučný súd postupovali pri vykonávaní exekúcie správne, konajúc v súlade s vôľou oprávneného a rešpektujúc jeho právo disponovať návrhom na vykonanie exekúcie, ktorého prejavom bolo jeho späťvzatie. Exekučné konanie vedené na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. Er 1017/97 bolo dňa 4. marca 1999 zastavené. Konštatoval, že neboli splnené základné podmienky pre záver o zodpovednosti štátu za vznik škody, lebo úradný postup súdneho exekútora, ako aj exekučného súdu v exekučnej veci vedenej proti Š. X. bol správny. Súd nemal vedomosť o postúpení pohľadávky, ktorá bola predmetom exekúcie na žalobcu. Oznámenie o postúpení žalobca učinil 14. novembra 1998 potom, čo pôvodný oprávnený vzal návrh na

vykonanie exekúcie späť. Z tohto dôvodu súd žalobu o zaplatenie 12 477,83 eura a 6 238,91 eura s príslušenstvom zamietol.

Súd prvej inštancie zamietol žalobu aj o zaplatenie 10 018,85 eura a 5 009,43 eura s príslušenstvom z dôvodu, že v exekučnej veci vedenej Okresným súdom Bardejov pod sp. zn. Er 241/96 v spojení s exekučným spisom súdneho exekútora JUDr. Jána Borovského sp. zn. Ex 2595/96 proti povinnému Poľnohospodárske družstvo Marhaň, pôvodne oprávnený Drevona, š. p. podaním z 28. decembra 1998 vzal návrh na vykonanie exekúcie späť. Konštatoval, že postup súdneho exekútora, ako aj súdu bol v súlade s § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku, ako uznesením č. k. Er 241/96-28 z 19. októbra 2001 exekučné konanie zastavil. Žalobca oznámenie o postúpení pohľadávok učinil 2. septembra 2002, jeho tvrdenie o doručení oznámenia 14. novembra 1998 nepreukázal.

1.2. V súvislosti s exekučným konaním vedeným Okresným súdom Nové Zámky pod sp. zn. Er 187/97, 2Ex 0319/97 proti povinnému F. X. uviedol, že exekučný súd pochybil, keď v hlavičke uznesenia č. k. Er 187/97-11 zo dňa 28. júla 2003 o zastavení exekúcie podľa § 57 ods. 2 v spojení s § 31 Exekučného poriadku, označil pôvodného oprávneného - Drevona, š. p., ktorému aj uznesenie o zastavení exekúcie doručoval, i napriek tomu, že už dňa 10. septembra 2002 bolo do exekučného spisu doručené oznámenie žalobcu, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok sa stal právnym nástupcom oprávneného. Vzhľadom k tomu, že exekučný súd nepostupoval podľa § 37 ods. 3 Exekučného poriadku, dopustil sa nesprávneho úradného postupu v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“). Z hľadiska príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou uzavrel, že nesprávny úradný postup exekučného súdu bol podstatnou a rozhodujúcou príčinou toho, že pohľadávka žalobcu nemohla byť vymožená v exekučnom konaní, aj s ohľadom na to, že žalobca sa o zastavení exekúcie nedozvedel a uplynula mu premľacia doba na prípadné podanie nového návrhu na vykonanie exekúcie. Stotožnil sa s návrhom žalobcu o určení výšky úvahou a to v rozsahu 80 % z pohľadávky v exekučnom konaní vo výške 10 705,80 eura, ktorej časti súd žalobe vyhovel. V prevyšujúcej časti žalobu o zaplatenie 2 676,46 eura zamietol.

1.3. Vo vzťahu k ďalšej časti nároku týkajúceho sa exekučnej veci vedenej Okresným súdom Prešov pod sp. zn. Er 486/97, Ex 1310/96 proti povinnému G. L., súd prvej inštancie konštatoval, že boli splnené všetky predpoklady pre záver o zodpovednosti štátu za škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdu spočívajúcim v prietáhoch v konaní o rozhodnutí o námietkach povinného proti upovedomeniu o začatí exekúcie z 30. júla 1996, o ktorých bolo rozhodnuté uznesením č. k. Er 486/96-27 z 13. novembra 2001. Bola zmarená vymožitelnosť pohľadávky žalobcu, lebo v čase začatia exekučného konania, ako aj v čase, kedy mal exekučný súd rozhodovať o námietkach proti exekúcii, bol povinný vlastníkom nehnuteľností, ktoré neskôr previedol na svoju dcéru N. L.. V čase, keď už súd o námietkach rozhodol, t. j. v čase, kedy už súdny exekútor mohol pokračovať v exekúcii a mohol vydať exekučný príkaz na vykonanie exekúcie, povinný už týmto exekvovateľným majetkom nedisponoval, čím došlo k zmareniu uspokojenia pohľadávky žalobcu. Žalobe o zaplatenie 15 024,21 eura vyhovel. Škoda nebola spôsobená súdnym exekútorom, ale nesprávnym úradným postupom exekučného súdu v občianskom súdnom konaní, zakladajúcim zodpovednosť štátu podľa § 1 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. Námietku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie nepovažoval za dôvodnú.

1.4. Z dôvodu späťvzatia žaloby sčasti týkajúcej sa náhrady škody proti povinnému Duklstav, obecný podnik v likvidácii, súd prvej inštancie so súhlasom žalovaného konanie o zaplatenie 10 854,31 eura a v sume 5 427,16 eura zastavil v súlade s § 144 Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.).

1.5. Nárok žalobcu v prevyšujúcej časti uplatneného z titulu ušlého zisku a príslušenstva vo vzťahu k už priznanej náhrade skutočnej škody a uplatnenej náhrady škody a ušlého zisku v exekúcii vedenej proti P. N.Í., súd vylúčil na samostatné konanie, v ktorom konaní rozhodne aj o trovách konania.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na základe podaných odvolaní stranami sporu rozsudkom z 10. júla 2018 sp. zn. 5 Co 217/2018 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil s tým, že zmenil lehotu na plnenie 30 dní.

Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá vyšla počas konania najavo, a zároveň jeho skutkové zistenia neboli založené na chybnom hodnotení dôkazov. Konštatoval, že súd prvej inštancie

správne posúdil nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy, i keď sa odvolací súd nestotožnil so závermi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 177/2005 uvedenými v odôvodnení, podľa ktorých zákon č. 58/1969 Zb. neumožňuje náhradu nemajetkovej ujmy pri zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím. Odvolací súd dospel k záveru, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka; premlčacia doba začala plynúť nasledujúcim dňom po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do práv žalobcu, po nadobudnutí právoplatnosti uznesení. Ďalej poukázal na primeranosť doby, v ktorej rozhodol súd prvej inštancie a zároveň sa stotožnil s jeho odôvodnením rozhodnutia, keďže porušenie právnej povinnosti, existenciu škody a zároveň aj príčinnú súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a existencie škody žalobca preukázal iba sčasti - a to vo vzťahu k exekučným veciam vedených proti povinným F. X. a G. L.. Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou námietkou žalovanej v zmysle § 33 ods. 1 Exekučného poriadku, keďže v spore nebolo preukázané protiprávne konanie súdneho exekútora, prípadne jeho zamestnanca súvisiace s činnosťou podľa Exekučného poriadku. Nepovažoval uplatnený nárok na náhradu škody za predčasný, aj keď konanie vedené pod sp. zn. Er 486/97 nie je doposiaľ skončené, podľa tvrdenia žalovanej. Odvolací súd poukázal na ustanovenie § 442 Občianskeho zákonníka a uviedol, že sa uhrádza skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo. Žalobca však nepreukázal ušlý zisk. Zmenil lehotu na plnenie v zmysle § 232 C.s.p., lebo lehotu 3 dní považoval za likvidačnú pre žalovanú s prihliadnutím na administratívno-časovú náročnosť úhrady.

O trovách odvolacieho konania nerozhodol, lebo o nich rozhodne súd prvej inštancie.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, prípustnosť svojho dovolania vyvodzovala z ustanovení § 420 písm. f) C.s.p. a § 421 ods. 1 písm. a) C.s.p., nakoľko odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Namietala, že odvolací súd sa žiadnym spôsobom nevyjadril k ňou namietanej zmätočnosti a nejasnosti uplatnených nárokov žalobcu, čo malo za následok nemožnosť ustálenia príčinnej súvislosti medzi uplatnenou škodou a titulom. Zároveň odvolací súd neposkytol k vznesenej námietke premlčania zo strany žalovanej okrem strohého konštatovania o nepremlčaní nároku žalobcu žiadne ďalšie stanovisko, a preto nie je zřejmé, z akého dôvodu považoval uvedenú námietku za neopodstatnenú. V súvislosti s exekučným konaním vedeným pod sp. zn. Er 187/97 uviedla, že odvolací súd jej nedal odpoveď na námietku, podľa ktorej žalobca s poukazom na § 37 Exekučného poriadku relevantne nepreukázal, že sa stal právnym nástupcom pôvodného oprávneného. Exekučný súd sa podľa jej názoru zaslaním uznesenia o zastavení pôvodnému oprávnenému nedopustil nesprávneho úradného postupu. Tiež z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu nebolo žalovanej zřejmé, na základe akej úvahy súdy nižších inštancií zaviazali žalovanú na úhradu 80 % pohľadávky žalobcu, keď nebolo vykonané žiadne dokazovanie o solventnosti povinného. Odvolací súd sa nevyjadril ani k vznesenej námietke nepreukázania príčinnej súvislosti medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nové Zámky a vznikom škody. Ďalej žalovaná namietala odôvodnenie odvolacieho súdu v súvislosti s exekučným konaním vedeným pod sp. zn. Er 486/97, lebo súd sa nevysporiadal s námietkami o neexistencii vzniku škody na strane žalobcu, keďže exekučné konanie doposiaľ nebolo ukončené, a tiež s argumentáciou žalovanej, v zmysle ktorej všeobecný súd konajúci o náhrade škody nie je oprávnený skonštatovať prieťahy iného súdu. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu považovala za nepresvedčivé a nepreskúmateľné z dôvodu absencie riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia, čím došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces.

Vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) C.s.p., žalovaná namietala nesprávne právne posúdenie otázky premlčania nároku žalobcu na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nové Zámky a Okresného súdu Prešov. Vzhľadom k tomu, že žalobca sa o vzniku škody dozvedel najneskôr 12. mája 2005, kedy podal u žalovanej žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, nárok žalobcu sa premlčal najneskôr 12. mája 2008, a to s poukazom na § 22 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., z ktorého vyplýva 3 - ročná subjektívna premlčacia lehota. Keďže žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody 7. novembra 2017, t. j. po uplynutí vedenej lehoty, jeho nároky považovala za premlčané. V tejto súvislosti poukázala na rozhodovaciu prax

najvyššieho súdu (sp. zn. 5 MCdo 13/2010, 3 Cdo 231/2009 a 2 MCdo 6/2014), od ktorej sa mal podľa jej názoru odvolací súd pri posúdení vznesenej námietky premlčania odkloniť. Navrhla napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Vzhľadom na priznané plnenie v značnej sume, navrhla odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia do rozhodnutia o dovolaní žalovanej.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca proti potvrdzujúcemu výroku odvolacieho súdu o zamietnutí uplatneného nároku žalobcom v sume 12 477,83 eura a 6 238,91 eura. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) C.s.p., lebo rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnych otázok, pri ktorých riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Dovolarie otázky vymedzil nasledovne:

a) či je v súlade s právom, že súdy nižších inštancií nárok dovolateľa na náhradu škody týkajúcu sa obdobia pred i po 1. júli 2004 posudzovali výhradne podľa ustanovení zákona č. 58/1969 Zb. a či nemali naopak uvedený nárok posudzovať výhradne podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z.;

b) či má byť na ťarchu dovolateľa, že jeho podanie potvrdené poštou, teda preukázateľne podané a zaslané súdnemu exekútorovi, nebolo v evidencii súdneho exekútora nájdené, a či v takomto prípade je nutné vychádzať z prezumpcie, že týmto podaním bol procesný úkon riadne naplnený;

c) či je v súlade s právom konštatovanie, že dovolateľ nepreukázal mimo akúkoľvek pochybnosť, že doporučená zásielka obsahovala predmetné listiny, teda oznámenie cesie z 15. januára 1998, vrátane zaslania zmluvy o postúpení pohľadávky, za situácie, kedy dovolateľ preukázal odoslanie označenej poštovej zásielky doporučenou poštou;

d) či je v súlade s právom, aby totožné nároky kladené na súdy ohľadom organizácie doručených zásielok boli tiež vyžadované v prípade súdnych exekútorov;

e) či mali súdy v otázke zisťovania a preukazovania obsahu predmetnej doporučenej zásielky zaslanej dovolateľom vychádzať zo známej judikatúry vyšších súdov.

V nadväznosti na vyššie uvedené okruhy otázok žalobca uviedol, že súd mal v danej veci aplikovať zákon č. 514/2003 Z.z., keďže v zmysle rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 107/2009 platí, že pokiaľ nesprávny postup štátneho orgánu začal pred 1. júlom 2004 a pokračuje i po tomto dni, je nutné na vec aplikovať práve zákon č. 514/2003 Z.z. Ďalej namietal, že súdny exekútor svojim nesprávnym úradným postupom zmaril exekúciu proti povinnému X., keď v decembri 1998 podal návrh na zastavenie exekúcie bez toho, aby oznámil exekučnému súdu zmenu v osobe oprávneného na žalobcu. Z uvedeného dôvodu nebol žalobca informovaný o zastavení exekúcie a súdny exekútor svojou nečinnosťou spôsobil uplynutie premlčacej lehoty na uplatnenie pohľadávky žalobcu. Navyše, uznesenie o zastavení exekúcie malo byť doručované konkurznému správcovi U. O., a nie subjektu Drevona, š. p. ako úpadcovi. Žalobca zároveň namietal nesprávny úradný postup aj Okresného súdu Galanta, ktorý mu ako oprávnenému znemožnil brániť sa voči zastaveniu exekúcie, čím došlo k definitívnemu zániku možnosti vymáhať vykonateľnú pohľadávku. Podľa názoru žalobcu, súd nesprávne a v rozpore s judikatúrou posúdil doručenie listu žalobcu z 14. novembra 1998. Uviedol, že doporučená zásielka sa mu nevrátila, a preto nemohol mať ani pochybnosti o jej prípadnom nedoručení či nezarazení do spisového materiálu exekútora. Konštatoval, že nároky kladené na súdy ohľadom organizácie doručovaných zásielok je nutné vyžadovať aj v prípade súdnych exekútorov, a zároveň nemožno od účastníkov požadovať, aby dokazovali obsah nimi odoslaných zásielok, pokiaľ tieto boli preukázateľne odoslané a doručené exekútorскому úradu. Navrhol zrušiť napadnutú časť rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým bol okrem iného potvrdený zamietavý výrok čo do nároku žalobcu na zaplatenie 12 477,83 eura a sumy 6 238,91 eura a vrátiť mu vec na ďalšie konanie.

5. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu žalovanej uviedol, že námietky sú subjektívneho rázu, bez opory v zákone či dôkazoch. Uvedené námietky mala uplatniť v priebehu dokazovania na súdoch nižších inštancií. Ďalej poukázal na to, že spôsob revízie rozsudku, o aký žalovaná žiada, má znaky porušenia princípu rovnosti a zásad spravodlivého a nestranného konania. Keďže námietky žalovanej sú nepodložené a nedôvodné, navrhol dovolanie odmietnuť, prípadne zamietnuť.

6. Žalovaná sa k doručenému dovolaniu žalobcu a k vyjadreniu žalobcu k dovolaniu žalovanej písomne nevyjadrila.

7. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. marca 2019 sp. zn. 4 Cdo 52/2019 dovolací súd rozhodol o odklade vykonateľnosti rozsudku Okresného súdu Košice I z 16. novembra 2017 č. k. 24 C 96/2016-132 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 10. júla 2018 sp. zn. 5 Co 217/2018 s právoplatnosťou od 27. marca 2019.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 C.s.p.) a či sú splnené podmienky podľa § 429 C.s.p., dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a zároveň aj dôvodné.

9. Podľa § 419 C.s.p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 C.s.p.

10. Podľa § 420 písm. f) C.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Podľa § 421 ods. 1 písm. a) C.s.p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

12. Podľa § 431 C.s.p. dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

13. Podľa § 432 C.s.p. dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

14. Podľa § 440 C.s.p. dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytykána v dovolaní.

15. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 26/94). Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces.

Do práva na spravodlivý proces sa premieta aj zásada voľného hodnotenia dôkazov, ktorá síce nie je

výslovne upravená v ústavnom poriadku, ale má svoj ústavnoprávny rozmer, lebo vyplýva z princípu nezávislosti súdov a sudcov (čl. 46 ústavy). Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Porušením práva na spravodlivý proces je nesporné aj situácia, ktorá nerešpektuje pravidlá vymedzujúce proces vyhľadávania, vykonávania a hodnotenia dôkazov, kedy v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktorá vyšla najavo, alebo boli kvalifikovane namietané, ale nižšie súdy ich právne nezhodnotili v celom súhrne posudzovaných skutkových okolností bez toho, aby dostatočným spôsobom odôvodnili ich irelevantnosť.

16. V preskúmvanej veci bol predmetom uplatneného nároku nárok žalobcu na náhradu škody, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom. Uplatnený dovolací dôvod žalovanou v zmysle § 420 písm. f) C.s.p., dovolací súd považoval za dôvodný. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je zmätočné, protirečivé a rozporné, nespĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 393 ods. 2 C.s.p. Odvolací súd sa síce stotožnil s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie (bod 7, 26 odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu), avšak následne v ďalšej časti uviedol, že súd prvej inštancie správne uplatnený nárok posúdil ako náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd (ďalej len dohovor). Takýto záver odvolacieho súdu je v rozpore s obsahom spisu, ako aj odôvodnením rozhodnutia súdom prvej inštancie. Odvolací súd neprípustným spôsobom i napriek tomu, že potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie okrem lehoty na plnenie, uplatnený nárok inak právne posúdil, vrátane uplatnenej námietky premlčania, s ktorou sa náležite nevysporiadal, lebo v odôvodnení neuviedol žiadne relevantné dôvody pre ktoré ju nepovažoval za opodstatnenú. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nespĺňa zákonné formálne a obsahové náležitosti rozhodnutia súdu, čo je v rozpore s ustanovením § 383 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 C.s.p., čím došlo k porušeniu práva žalovanej na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) C. s. p.

17. V zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavného súdu“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústavy“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (napr. rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logického odôvodneného rozsudku.

18. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) C.s.p. uplatnenému žalovanou vo vzťahu k nesprávnemu právnemu posúdeniu vznesenej námietky premlčania nároku na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nové Zámky a Okresného súdu Prešov podľa § 22 zákona č. 58/1969 Zb., dovolací súd uvádza, že odvolací súd nesprávne aplikoval ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka, čím bola daná dôvodnosť uplatneného dôvodu. Tento dôvod prípustnosti sa viaže na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany odvolacieho súdu a to v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal najvyšší súd v rozhodnutiach, ktoré boli zverejnené ako súdne rozhodnutia zásadného významu v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď, je súčasťou princípu právnej istoty a legitímneho očakávania strán (čl. 2 ods. 1, 2 a čl. 3 Základných princípov

C.s.p.).

19. Pri nároku na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. uplatneného z titulu nesprávneho úradného postupu, sa právo môže premlčať len uplynutím subjektívnej trojročnej premlčacej lehoty podľa § 22 ods. 1 vety prvej tohto zákona, plynúcej odo dňa získania poškodeným vedomosti o škode (o tom, že už vznikla), uznesenie najvyššieho súdu z 13. decembra 2018 sp. zn. 3 Cdo 3/2018, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, č. 3/2019 pod R 25/2019. Pokiaľ sa odvolací súd chcel odkloniť od ustálenej praxe, zákon mu explicitne ukladá povinnosť dôkladne odklon vysvetliť, lebo aj pre rozhodnutie odvolacieho súdu platí, že odôvodnenie každého odklonu musí byť dôkladné a presvedčivé (§ 393 ods. 3 C.s.p.).

20. Vzhľadom na nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia a prípustnosť dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) C.s.p., ako aj jeho dôvodnosť v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) C.s.p., dovolací súd vecné stanovisko k namietanému zamietavému výroku o zaplatenie 12 474,83 eura a 6 238,91 eura žalobcom, nezaujal.

21. Z týchto dôvodov dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle § 449 ods. 1, 2 C.s.p., lebo nápravu nebolo možné dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 C.s.p.).

V spore o náhradu škody uplatnenej z titulu nesprávneho úradného postupu podľa zákona č. 58/1969 Zb. je povinnosťou súdu prvej inštancie, okrem vznesenej námietky premlčania, zaoberať sa dôvodnosťou uplatneného nároku z hľadiska preukázania základných predpokladov zodpovednosti za škodu a to vznik škody, porušenie právnej povinnosti, príčinnej súvislosti medzi škodou a zavinením. V sporovom konaní má žalobca povinnosť tvrdenia, nesplnenie tejto povinnosti „relevantne“ tvrdiť (uviesť z hľadiska ich kvality pravdivé, úplné, podstatné a rozhodujúce skutočnosti) má pre stranu sporu procesnoprávnou sankciu, ktorá sa prejaví v meritórnom rozhodnutí veci. Z obsahu spisu len vyplýva, že žalobca listom z 14. novembra 1998 adresovaným JUDr. Jánovi Borovskému, súdnemu exekútorovi oznámil cesiu pohľadávok v ním vedených exekučných veciach sp. zn. 2Ex 0316/97 od 31. januára 1997, sp. zn. Ex 1310/96 od 27. mája 1996, sp. zn. 2Ex 0319/97 od 31. januára 1997, sp. zn. 2Ex 0313/97 od 31. januára 1997, sp. zn. Ex 2600/96 od 21. augusta 1996 a vo veci Poľnohospodárske družstvo v likvidácii Marhaň od 4. novembra 1992 (č. 1. 28 spisu), ako aj požiadal, aby došlo k zmene v osobe oprávneného z Drevona, š. p. v likvidácii na oprávneného - žalobcu. Súčasťou tohto podania je aj kópia zrejme o doručovaní tohto listu súdnemu exekútorovi. Avšak len na základe oznámenia o cesii, žalobca v sporovom konaní nepreukázal, že o zmene právneho subjektu na strane oprávnených bolo procesným uznesením rozhodnuté v exekučných konaniach a táto skutočnosť nevyplýva ani z obsahu spisu. Dovolaciemu súdu z doposiaľ vykonaného dokazovania nie je zrejmé, či došlo k takému rozhodnutiu, lebo rozhodnutia, resp. exekučné spisy nie sú súčasťou tohto spisu.

22. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v zmysle § 453 ods. 3 C.s.p. v spojení s § 438 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.

23. Podľa § 455 C.s.p. ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu.

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.